

ВИСНОВОК

До протоколу № 166
від 12 лютого 2025 року

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо реформування сфери поховання та надання ритуальних послуг»
(реєстр. № 12188 від 08.11.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України 12 лютого 2025 року на своєму засіданні (протокол № 166) розглянув в межах предметів свого відання проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери поховання та надання ритуальних послуг» (реєстр. № 12188 від 08.11.2024), поданий народним депутатом України Мотовиловцем А.В. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Головним з опрацювання цього законопроекту визначений Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

У пункті 6 Пояснювальної записки до законопроекту визначено, що прийняття законопроекту сприятиме дерегуляції господарської діяльності з надання ритуальних послуг і, як наслідок, призведе до вирішення головних проблем, пов'язаних з нестачею місць для поховання, відсутністю повсюдного доступу до послуг з кремації через брак крематоріїв, та покращить якість надання ритуальних послуг, завдяки позитивному впливу конкуренції як стимулу інвестувати в ефективність, якість, сервіс та інновації.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловлює низьку зауважень та пропозицій до змісту законопроекту, зокрема щодо наступного.

У п. 1 ч. 4 ст. 42 Закону пропонується заборонити надання ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності безпосередньо у приміщеннях та на території *дошкільних закладів освіти, закладів загальної середньої освіти, позашкільної, спеціалізованої, вищої освіти та інших закладів освіти*, у тому числі гуртожитках таких закладів. З огляду на вимогу щодо стислого викладення тексту законопроектів, ГНЕУ вважає, що у відповідній нормі не варто перераховувати всі типи закладів освіти, а обмежитися загальним

положенням, згідно з яким надання ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності буде заборонено безпосередньо у приміщеннях та на території всіх закладів освіти. Аналогічне за змістом зауваження повною мірою відноситься і до пп. «а» п. 1 ч. 2 нової ст. 25³, якою пропонується доповнити Закон України «Про рекламу», що встановлює відповідні заборони реклами у сфері поховання.

Міністерство освіти і науки України надає свої пропозиції і зауваження до тексту законопроекту.

З метою приведення положень законопроекту у відповідність до вимог освітнього законодавства МОН України пропонує:

у статті 2 у визначенні терміну «почесне поховання» слова «в галузі науки, культури, освіти» замінити словами «в галузі освіти і науки, культури»;

у частини шостій статті 5 слова «науковим або навчальним закладам» замінити словами «науковим установам або закладам освіти» та слова «науковим, медичним або навчальним закладам» замінити словами «науковим установам, закладам освіти або медичним закладам»;

по тексту законопроекту слова «дошкільних закладів освіти, закладів загальної середньої освіти, позашкільної, спеціалізованої, вищої освіти та інших закладів освіти, у тому числі гуртожитках таких закладів» замінити словами «закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інших закладів освіти, у тому числі у пансіонах (гуртожитках, місцях спеціально обладнаних для проживання здобувачів освіти приміщеннях) закладів освіти».

Міністерство фінансів України зазначає, що законопроект може бути розглянутий Верховною Радою України. Реалізація законопроекту може вплинути на виконання закону про державний бюджет України в поточному періоді та потребуватиме внесення змін до нього. Законопроект не узгоджується з положенням статті 7 Бюджетного кодексу України щодо дотримання принципу збалансованості, оскільки реалізація його положень призведе до розбалансування видатків та доходів Державного бюджету України.

Міністерство економіки України підтримує законопроект.

Міністерство юстиції України у цілому погоджується з необхідністю комплексного удосконалення регулювання відносин у зазначеній сфері, та зазначає, що за результатами аналізу проекту Закону виявлено низку недоліків, які створюють невизначеність або недовершеність пропонованих механізмів правового регулювання, що не відповідає принципу юридичної визначеності, який вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності норм права, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Крім того, аналіз тексту проекту Закону виявив низку граматичних помилок, лексичних неточностей, некоректних відсилочних норм, порушення нумерації частин статей, що в цілому спотворюють зміст окремих положень, у зв'язку з чим проект Закону потребує редагування змісту та внесення редакційних правок.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроект.

Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство охорони здоров'я України надають зауваження та пропозиції до проекту Закону.

Міністерство оборони України, Міністерство аграрної політики та продовольства України підтримують законопроект із зауваженнями.

Міністерство у справах ветеранів України підтримує за умови доопрацювання.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України підтримує законодавчу ініціативу щодо удосконалення на законодавчому рівні сфери поховання та надання ритуальних послуг, водночас зазначає, що законопроект потребує доопрацювання.

Адміністрація державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України не мають пропозицій щодо обґрунтованості прийняття законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій звертає увагу щодо необхідності доповнити статтю 25³ Закону України «Про рекламу» (у редакції законопроекту) положеннями щодо заборони реклами у сфері поховання у друкованих та електронних виданнях навчальної літератури, яка використовується в освітньому процесі закладів освіти.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях, розглянувши на своєму засіданні 03 лютого 2025 р. законопроект реєстр. № 12188 та надані до нього експертні висновки, пропонує за результатами його розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати прийняти зазначений проект Закону за основу.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Лис О.Г., **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери поховання та надання ритуальних послуг» (реєстр. № 12188 від 08.11.2024), поданий народним депутатом України Мотовиловцем А.В. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, зазначених у цьому висновку.

3. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК